

VD-kommentar per 2023-08-31

Avser (bolag): AC-Net Externservice AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.

Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolagsordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmätt	Målnivå 2023	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: <i>Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas</i>	Kommentar/avvikelser

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2023 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

(En kort beskrivning av de viktigaste händelserna hittills under innevarande år samt hur, och i vilken omfattning, dessa händelser påverkat/kommer att påverka verksamhet och ekonomi.)

Under året har Lycksele, Storuman och AC-Net utvecklat sitt samarbete inom bland annat systemstöd, drift och övervakning samt kommersiell relation med tjänsteleverantörerna i stadsnäten. Detta var inkluderat i budgeten men var svårt att förutse i detalj. Vad vi kan se i

räkenskaperna per den sista augusti är att samtliga parter i samarbetet bär sina egna kostnader enligt överenskommelse. Dessutom erhåller AC-Net ersättning för administration och systemstöd. Det är värt att notera att samarbetet innebär att AC-Net tar en låg affärsrisk. När vi granskar utfallet per sista augusti ligger omsättningen något under budgeten, men detta påverkar inte resultatet i hög grad.

AC-Net upplevde två större driftsstörningar under första kvartalet 2023 på grund av havererad aktiv nätverksutrustning, vilket hade en betydande negativ påverkan på resultatet med en kostnad på drygt 200 000 kr.

Resultatanalys och finansiella risker

(För att Region Västerbotten ska kunna göra en sammanfattande redovisning av era resultat förutsätts det att ni analyserar resultatutfallet per 31/8. Kommentera de viktigaste faktorerna, ange även belopp, som ni anser vara väsentliga för att förklara ert resultat. Kända avvikelser mot budget ska kommenteras och åtgärdsförslag beskrivas.)

AC-Net Externservice AB		
Räkenskapsår 2023-01-01 - 2023-12-31		
Period 202308		
	UTG SALDO	BUDGET ACK
RÖRELSEINTÄKTER		
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	18 547 513,24	21 675 074,00
RÖRELSEKOSTNADER		
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-18 444 195,60	-21 013 296,71
RÖRELSERESULTAT	103 317,64	661 777,29

Kommentarer intäkter:

Faktureringsflödet av nätavgifter och serviceavgifter för drift av Storuman och Lycksele har inte följt planen. Det påverkar inte resultatet.

Intäkterna har försenats något på grund av leveransförseningar och påverkar resultatet negativt med cirka 40 000 kr.

Kommentarer kostnader:

Två större driftstörningar kostade sammanlagt över 200 000 kr.

Byte av upphandlad drift- och NOC-leverantör är pågående och har inneburit inköp av extra licenser i supportsystem under övergångsperioden, vilket har ökat kostnaderna med cirka 60 000 kr.

Övriga kostnader, inklusive revisorkostnader, konferenskostnader, biljetter och elkostnader, har påverkat resultatet negativt med cirka 250 000 kr.

Resultat:

Bolaget har sedan april levererat något över budgeten, vilket innebär att bolaget sedan april har förbättrat det ackumulerade resultatet från -268 000 kr till 103 000 kr.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår:

(Lämna en ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår, kommentera avvikelser mot budget och vad dessa beror på)

AC-Net Externservice AB		
Resultatrapport prognos		
Räkenskapsår 2023-01-01 - 2023-12-31		
Period 202308		
	PROGNOS 2023	BUDGET 2023
RÖRELSEINTÄKTER		
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	30 149 674,11	32 512 611,00
RÖRELSEKOSTNADER		
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-29 447 989,70	-31 519 945,00
RÖRELSERESULTAT	701 684,41	992 666,00

Med anledning av driftstörningen och förseningar av leveranser sätter vi prognosen för 2023 till 700 000 kr.

Framtiden

(Ge en kort och framåtriktad beskrivning av förändringar/förutsättningar, både positiva och negativa, samt egna satsningar mm som påverkar bolagets framtid på kort och lång sikt.)

Det utökade samarbetet med Lycksele och Storuman kommer att standardiseras, vilket innebär att övergångskostnader minskar och de mer rutinmässiga drift- och nätkostnaderna/intäkterna består. Detta gör det enklare att budgetera och följa upp verksamheten. Under vintern planeras samarbetet med Nordmaling att påbörjas.

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2023:

(Bortse från nedan om handlingarna redan har skickats in)

	Verksamhetsplan för år 2023 (inklusive finansiella mål)
	Internkontrollplan för år 2023
	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2023 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2023 (i förekommande fall)

Datum:

VD:s underskrift:

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	DAVID LINDSTRÖM
TITEL, ORGANISATION:	VD, AC-Net Externservice AB
TID:	2023-09-10 23:06:20 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_05b6b7ac4f6cf56cb0406bde4910c18213

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-09-10 23:06:25 +02:00
Ref: 1668199
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Rutinens namn: <i>Bolagsstyrningsrapport</i>	Datum: <i>2023-02-06</i>
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Av: <i>David Lindström</i>

Bolagsstyrningsrapport för AC-Net Externservice AB

Bolagsstyrningen (styrning, ledning och kontroll) i AC-Net Externservice AB, org.nr 556538-4095, har under 2022 skett utifrån ägarens intressen och i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

Ansvar för bolagsstyrningen har fördelats mellan ägaren, bolagsstyrelsen och den verkställande direktören, vd:n. Ägarens formella styrning har skett via bolagsordning och ägardirektiv, av att utse styrelse och lekmannarevisorer, samt av att ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nedan beskriver styrelsen hur styrningen i bolaget i huvudsak fungerat under året.

Bolagets verksamhet

AC-Net Externservice AB är ett delägt bolag mellan Region Västerbotten, Skellefteåkraft AB, Umeå Energi UmeNet AB och Företagarna.

Bolaget har under året överlämnat en fråga gällande bolagskonstruktion vid ägarsamråd till ägarna. Frågan är av principiell betydelse.

Det kommunala ändamålet/befogenheten

Bolaget har under året genomfört en utökad analys beträffande hur bolaget följer det i bolagsordningen fastställda kommunala ändamålet samt de kommunala befogenheter som redogörs i både bolagsordningen och ägardirektivet. Med utgångspunkt ifrån framtagna rapport bedömer styrelsen att verksamheten under året bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna.¹

Styrelsen och vd

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. Den tillsätter/avsätter även vd. Styrelsen består av 5 ledamöter. Hittills har styrelsen sammanträtt 6 gånger under 2022. Styrelsebeslut har fattats enhälligt och ingen avvikande mening har protokollförts.

---

¹ 2023-01-27, Rapport kommunala befogenheter, Robert Wälikangas & David Lindström

Bolagsstyrningsrapport

Rutinens namn: <i>Bolagsstyrningsrapport</i>	Datum: <i>2023-02-06</i>
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Av: <i>David Lindström</i>

Exempel på frågor som avhandlats under året har bl.a. varit riktlinjer för investeringar, bolagsstyrningsdokument samt strategi, verksamhetsplan och budget.

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget inom de ramar som styrelsen fastlagt. Aktuella frågor under året har bl. a. varit: flytt av arkiv och genomgång av dokumenthantering, försäljning, effektivitet, driftsäkerhet och upphandling av ny driftleverantör.

Under året har styrelsen utvärderat sitt eget och vd:s arbete. Vid utvärderingen användes sedvanliga formulär. Resultatet av styrelse- och vd-utvärderingen diskuterades i styrelsen och delgavs därefter vd.

Intern kontroll och riskhantering

Den interna kontrollen utgår ifrån lagar och externa regelverk, en öppen och ärlig bolagskultur, samt en organisationsstruktur, ansvar och befogenheter som är tydligt definierade och kommunicerade.

Det praktiska internkontrollarbetet samordnas på övergripande bolagsnivå. Arbetet inleds med en riskanalys. Internkontrollplanens aktiviteter utformas sedan för att hantera de risker som bedöms som väsentliga. I vissa fall kan identifierade risker också kräva direkta åtgärder eller handlingsplaner.

Information om bolagets internkontrollarbete sprids löpande till berörda. Det sker också en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av arbetet, för att säkerställa att väsentliga risker har beaktats och hanterats på ett tillfredsställande sätt.

Revision

Bolagsstämman har utsett en yrkesrevisor, som granskar årsredovisning och bokföring samt styrelsens och vd:s förvaltning. Region Västerbotten har utsett en lekmanarevisor med ersättare, som utför en allmän granskning för att kontrollera om verksamheten lever upp till ägarens mål, om verksamheten bedrivits effektivt, och om den interna kontrollen i bolaget varit tillräcklig.

Yrkesrevisorn och lekmanarevisorerna lämnade anmärkningar i samband med sin rapportering för 2021 och bolaget har därefter vidtagit åtgärder för att möta dessa anmärkningar.

Till årsstämman för AC-Net
Externservice AB (556538–4095)

Granskningsrapport år 2022 - AC-Net Externservice AB

Jag, av fullmäktige i Region Västerbotten utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i AC-Net Externservice AB.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisor har i uppdrag att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och fullmäktiges revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställt ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet år 2022 genomfördes i enlighet med fullmäktiges direktiv och det kommunala ändamålet. Bolaget har genomfört affärer på den öppna marknaden och medverkat till att upprätthålla nätet för sina ägare. Av granskningen framgår att styrelsen vidtog åtgärder för att rätta till brister som identifierades i granskningen för år 2021. Styrelsen vidtog exempelvis åtgärder för att förbättra bolagets hantering av allmänna handlingar. Styrelsen genomförde även en utredning av bolagets verksamhet i förhållande till de kommunala befogenheterna.

Med hänvisning till utredningen bedömde bolagets styrelse att verksamheten år 2022 hade bedrivits inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån den övergripande granskning vi genomfört finner jag inga skäl till att göra någon annan bedömning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Signeras digitalt.

Bertil Burén
Lekmannarevisor

Jag åberopar bifogad rapport: *Grundläggande granskning år 2022 av AC-Net Externservice AB*, revisionskontoret Region Västerbotten.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	BERTIL BURÉN
TITEL, ORGANISATION:	Lekmannarevisor, AC-Net Externservice AB
DATUM & TID:	2023-03-20 19:21:37 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0878194a7f574f46ac1416cfec90c0a38f

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-03-20 19:21:43 +01:00
Ref: 69333SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Grundläggande granskning år 2022

AC Net Externservice AB

Mars 2023
Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Rekommendationer	3
2. Bakgrund	4
Bolagets uppdrag	4
Lekmannarevisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2021 års granskning	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Metod	5
3. Bolagets uppdrag och mål	5
Ägarnas uppdrag till bolaget	5
Ägarnas krav på rapportering	6
4. Granskningens resultat	8
Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten	8
Uppföljning av 2021 års rekommendationer	10
Styrelsens årsredovisning	11
5. Svar på revisionsfrågor	12
Rekommendationer	13
Bilaga 1: Granskningsprogram	14

1. Sammanfattande analys

Vi bedömer att verksamheten i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande. Bolaget redovisade ett positivt ekonomiskt resultat. I årsredovisningen beskrev styrelsen vilka aktiviteter bolaget huvudsakligen hade arbetat med inom sina fyra verksamhetsområden. Beskrivningarna innehöll inga värderingar av resultatet i förhållande till styrelsens mål. Av årsredovisningen framgick att styrelsen var nöjd med sin måluppfyllelse. Styrelsen fick i samband med sitt beslut om årsredovisningen ta del av en separat uppföljning av styrelsens mätbara mål.

Vår samlade bedömning är att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Under år 2022 vidtog styrelsen åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen för år 2021. Styrelsen genomförde exempelvis en utredning av bolagets verksamhet i förhållande till de kommunala befogenheterna. Styrelsen vidtog även åtgärder för att förbättra bolagets hantering av allmänna handlingar.

Med hänvisning till den utredning bolagets VD genomförde under år 2022 tillsammans med en jurist från Svenska stadsnätetsföreningen bedömde styrelsen i sin bolagsstyrningsrapport att verksamheten hade bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheterna. Utifrån den övergripande granskning vi genomfört har vi inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Utveckla analysen av bolagets måluppfyllelse i förvaltningsberättelsen genom att tydligare redovisa resultatet i förhållande till styrelsens mätbara mål.
- Fortsätt arbetet med att säkerställa att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.

2. Bakgrund

Bolagets uppdrag

AC-Net Externservice AB ska sälja överskottskapaciteten i AC-Net Internservice nät till externa parter på den öppna marknaden. Externservice medverkar till att upprätthålla nätet för sina ägare inom Västerbottens län. Genom detta bidrar bolaget till samhällsnytta och tillgång till ett regionalt bredbandsnät.

Lekmannarevisorernas uppdrag

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i kommunallagen och aktiebolagslagen. Lekmannarevisorn granskar bolagets styrelse och VD. Lekmannarevisorn ska granska och pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn ska också granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Prövningen av verksamhetens ändamålsenlighet och om ekonomin är tillfredsställande utgår från ägarnas, det vill säga fullmäktiges, direktiv och beslut för bolaget.

Iakttagelser i 2021 års granskning

Under år 2021 vidtog styrelsen åtgärder för att rätta till brister som identifierades i granskningen år 2020. Styrelsen beslutade exempelvis om åtgärder för att förbättra säkerheten i bolagets IT-system. Lekmannarevisor bedömde sammantaget att verksamheten var genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt i förhållande till ägarnas direktiv. Vidare bedömde lekmannarevisor att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Brister fanns exempelvis i hanteringen av bolagets allmänna handlingar.

Lekmannarevisor valde att inte uttala sig om verksamheten bedrivits inom de kommunala befogenheterna eftersom bolagets endast hade ett översiktligt underlag till sin redovisning inom detta område.

Rekommendationer i 2021 års granskning

Lekmannarevisor lämnade följande rekommendationer till styrelsen:

- Se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.
- Komplettera arbetsordningen med ett krav på att årligen få ta del av en skriftlig utvärdering av de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan i sin tur utgöra underlag för styrelsens bedömning i förvaltningsberättelse eller bolagsstyrningsrapport.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att ge underlag för lekmannarevisors bedömningar i den årliga granskningsrapporten. För detta ska följande revisionsfrågor besvaras i granskningen:

- Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?

- Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?
- Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2021 års granskning?

Lekmannarevisor beslutade med utgångspunkt från sin riskanalys att genomföra en grundläggande granskning för år 2022 med fokus att särskilt följa:

- Vilka åtgärder bolaget vidtagit med anledning av rekommendationerna kring bolagets hantering av allmänna handlingar.
- Ägarnas utredning om AC-Netverksamheten ska bedrivas i ett eller två bolag.
- Bolagets arbete med att minska risker inom IT-säkerhet och drift.

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning är:

- Kommunallagen (2017:725) 2, 5 och 10 kap.
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap.
- Årsredovisningslagen (1995:1554) 6 kap.
- Bolagsordning
- Ägardirektiv

Metod

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt av styrelsens protokoll. Avstämningar är genomförda med bolagets VD. Bolagets VD har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Bolagets uppdrag och mål

Ägarnas uppdrag till bolaget

Bolagsordning

AC-Net Externservice AB ska sälja överskottskapaciteten i AC-Net Internservice nät till externa parter på den öppna marknaden. Externservice medverkar till att upprätthålla nätet för sina ägare inom Västerbottens län. Genom detta bidrar bolaget till samhällsnytta och tillgång till ett regionalt bredbandsnät.

Av bolagsordningen framgår att AC-Net Externservice ska utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare.

Av bolagsordningen för AC-Net Externservice framgår att företaget ska tillämpa lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen samt att verksamheten inte får bedrivas med vinstsyfte.

Bolaget ska lyfta principiella frågor eller frågor av större vikt till regionens fullmäktige.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

Det bolagsspecifika ägardirektivet innehåller en beskrivning av verksamhetens inriktning och tre specifika verksamhetsmål.

- Bolagets försäljning ska över tid öka både bolagets och de kommunägda stadsnätens försäljning av tjänster. Bolagets styrelse ska besluta om årlig målsättning.
- Om bolagets styrelse inte beslutat om annat ska kundernas tillgänglighet till nätet uppgå till minst 99,7 procent. Bolagets styrelse får inte besluta om tillgänglighetsmål som kan försämra bolagets konkurrenskraft.
- Verksamheten ska bedrivas i enlighet med självkostnadsprincipen och får inte bedrivas med vinstsyfte.

Generellt ägardirektiv

I det generella ägardirektivet ställer fullmäktige krav på vilken information bolaget ska lämna till ägarna i samband med årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport. I det generella ägardirektivet står också att bolagen ska känna till och följa de policys som är beslutade av fullmäktige i Region Västerbotten. Bolagen ska också verka för att intentionerna i dessa policys i tillämpliga delar inarbetas och förtydligas i bolagens egna styrdokument.

Ägarnas krav på rapportering

Enligt ägardirektivet ska bolaget kalla till ägarsamråd och rapportera om:

- Hur verksamheten utvecklats.
- Om verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet.
- Om verksamheten utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Hur den interna kontrollen säkrats.

Övrig rapportering till ägarna:

- Månadsvis rapportera resultat- och balansräkning
- Rapportera den ekonomiska information som ägare efterfrågar.

Enligt det generella ägardirektivet ska bolagets styrelse i årsredovisningen, eller årligen i en särskild bolagsstyrningsrapport, lämna bland annat följande information till regionstyrelsen:

- Om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
- Om bolaget överlämnat frågor till fullmäktige av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete.

- Om styrelsens ledamöter har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.
- Hur styrelsens arbete har bedrivits, inkluderande arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro och vem som varit sekreterare vid sammanträden.
- Hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och fungerat.
- Samarbetet med revisor och lekmannarevisor.
- Vilka ärenden som bolagets styrelse har överlämnat till regionstyrelsen för beredning om fullmäktige ska ta ställning i dessa ärenden.

4. Granskningens resultat

Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten

Vår granskning visar att styrelsen i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för år 2022. (Se redovisning i bilaga 1)

Styrelsens verksamhetsplan

Styrelsen beslutade i november 2021 om sin verksamhetsplan för år 2022. Verksamhetsplanen innehöll bland annat en beskrivning av de fyra fokusområden som verksamheten arbetar inom:

1. Förädla befintlig affär
2. Rådighet
3. Tjänsteportföljen
4. Kommunikation

Inom samtliga fokusområden finns mätbara mål och indikatorer att värdera måluppfyllelsen mot, totalt 26 mål. Målen hade en koppling till ägarnas direktiv.

Styrelsens arbetsordning och rapporteringsinstruktion

Styrelsen beslutade i maj 2022 om en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar ordförandes och VD:s roller och uppdrag. Arbetsordningen innehåller också en översikt över när styrelsen ska behandla olika återkommande ärenden under ett verksamhetsår.

I oktober 2020 beslutade styrelsen om en rapporteringsinstruktion. Av instruktionen framgår inom vilka områden styrelsen förväntar sig att löpande få information från VD.

Protokollgranskningen visar att styrelsen i hög grad följde sin beslutade arbetsordning under året. Exempelvis fick styrelsen löpande under året rapporter från VD om bolagets ekonomi och verksamhet. Informationen fick styrelsen dels i samband med styrelsemöten, dels genom en översiktlig månadsrapport som VD varje månad e-postade till styrelsens ledamöter.

Styrelsens protokoll

Styrelsen för AC-Net Externservice AB hade sex protokollförda möten under år 2022. Protokollen var informativa och samtliga bilagor fanns bifogade till de justerade protokollen.

Styrelsens internkontrollplan

Styrelsens internkontrollplan för år 2022 innehöll kontroller inom sju områden:

- Attester
- Löner
- Kundavtal
- Felanmälningar
- Diarieföring
- IT-säkerhet

- Fysisk säkerhet

Av planen framgick vem som var ansvarig för kontrollerna, vilka kontrollmetoder som skulle användas och hur ofta kontroller skulle genomföras. Vidare framgick vem kontrollen skulle rapporteras till samt hur kontrollen skulle dokumenteras.

Internkontrollplanen var identisk för båda bolagen. Enligt VD beror detta på att båda bolagen använder sig av samma system, samma personal och samma rutiner.

Styrelsens uppföljning av internkontrollplanen

Styrelsen fick löpande under året information om genomförda kontroller i internkontrollplanen. I redovisningen av genomförda kontroller fanns en beskrivning av vilka kontroller som genomförts och resultatet av kontrollerna. I kontrollerna av attester och löneutbetalningar framkom inga felaktigheter. Däremot upptäcktes vid kontrollen av kundavtal att ett av avtalen inte hade diarieförts och att ett avtal saknade påbörjad fakturering av hyresavgift mot kund. Avvikelserna åtgärdades.

Vår kommentar

Vi bedömer att styrelsen i huvudsak haft en tillräcklig internkontroll.

Arbete med att minska risker inom IT-säkerhet och drift

År 2021 upphandlade bolaget ett släcksystem för att öka säkerheten i händelse av brand. Installationen påbörjades under år 2021. Installationen är klar och enligt uppgift från VD kommer systemet kopplas in mot larmsystemet under mars månad 2023.

I enlighet med bolagets verksamhetsplan har olika insatser genomförts under året för att ta fram underlag till en säkerhetsanalys. Av årsredovisningen framgick att risk- och sårbarhetsanalyser för bolagets olika noder var genomförda. Olika processer var genomgångna internt och med bolagets leverantörer. En kontinuitetsplan togs också fram. Förändringar i regler och rekommendationer under året bidrog dock till att arbetet med säkerhetsskyddsanalysen inte kunde färdigställas under året.

AC-Net har inom ramen för projektet "Motståndskraft och uthållighet" som drivs av Svenska stadsnätetsföreningen tillsammans med Post- och telestyrelsen och Myn-digheten för samhällsskydd och beredskap ett uppdrag som beredskapssamordnare. Uppdraget innebär att AC-Net ansvarar för att säkerställa att felsöknings- och driftsutrustning levereras till stadsnäten i Västerbotten. Genom detta uppdrag bidrar AC-Net till att höja förmågan till motståndskraft och uthållighet i Västerbot-tens IT-infrastruktur.

Vår kommentar

Det är positivt att styrelsen agerat aktivt för att säkerställa bolagets säkerhet och drift.

Principiell fråga för bolaget

Den principiella frågan om AC-Netbolagen ska bedrivas i ett eller två bolag har utretts av ägarna under år 2022. Efter utredningen beslutade ägarna om att bolagen ska fusioneras.

Bolagets hantering av allmänna handlingar

Vår granskning visar att VD vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i föregående års granskning. Exempelvis har delar av bolagets arkivhandlingar överlämnats till Region Västerbottens centrala arkiv. Dokumenthanteringsplanen har reviderats och uppdaterats med arkivbeskrivning. Granskningen visar att det fortfarande finns förbättringsområden. Nedan ges exempel på några förbättringsområden:

- Bolaget saknar en arkivförteckning. En arkivförteckning finns visserligen hos arkivmyndigheten i Region Västerbotten, men motsvarande förteckning ska även finnas hos bolaget och uppdateras när bolaget överlämnar arkivhandlingar till arkivmyndigheten.
- Dokumenthanteringsplanen behöver förtydligas vad gäller vilka handlingar som ska bevaras eller gallras samt vilken typ av sekretess som bolaget hanterar. Handlingar som exempelvis dokumenthanteringsplaner och verksamhetsplaner bör inte gallras.
- AC-Net-bolagens handlingar är endast till viss del separerade. Bolagen är fram till eventuell fusion två juridiska personer.

Vår kommentar

Det är positivt att styrelsen vidtagit åtgärder med anledning av föregående års rekommendationer. Granskningen visar att det fortfarande finns förbättringsområden som styrelsen behöver arbeta vidare med.

Uppföljning av 2021 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2021 års granskning.

Rekommendationer 2021 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.	Delvis	Bolaget har under året vidtagit ett flertal åtgärder för att säkerställa efterlevnad av krav från lagstiftare och ägare.
Komplettera arbetsordningen med ett krav på att årligen få ta del av en skriftlig utvärdering av de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan i sin tur utgöra underlag för styrelsens bedömning i förvaltningsberättelse eller bolagsstyrningsrapport.	Ja	Något nytt direktiv om en årlig utvärderingen har inte tillkommit i styrelsens arbetsordning. Däremot har VD tillsammans med jurist från Svenska stadsnät genomfört en utredning om hur bolagets verksamhet förhåller sig till de kommunala befogenheterna.

Vår kommentar

Styrelsen har vidtagit åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen år 2021. Fortfarande kvarstår en del förbättringsområden.

Styrelsens årsredovisning

Krav på årsredovisningen

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat. Styrelsen ska redogöra för händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret. Styrelsen ska enligt årsredovisningslagen också redogöra för företagets förväntade framtida utveckling inklusive beskrivningar av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

I det generella ägardirektivet finns krav på vad bolaget ska redovisa antingen i sin årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport.

Styrelsens årsredovisning för år 2022

Styrelsen har förutom sin årsredovisning även beslutat om en bolagsstyrningsrapport. Flera av kraven i ägarnas generella ägardirektiv följs upp i bolagsstyrningsrapporten.

I förvaltningsberättelsen framgår att bolaget under året genomfört upphandling av nytt driftuppdragsavtal, infört ett ärendehanteringssystem för att öka kontroll och kvalitet i supportärenden samt ett CRM-verktyg som ska underlätta bolagets kontroll över affärsdialoger och försäljning.

Styrelsen redovisade övergripande mål och utfall inom verksamhetsplanens fyra fokusområden:

- Förädla befintlig affär
- Rådighet
- Tjänsteportföljen
- Kommunikation

I årsredovisningen redovisades inga utfall i förhållande till de mål som styrelsen beslutat om i verksamhetsplanen inför år 2022. Inte heller någon återrapportering av exempelvis tillgängligheten till nätet som enligt ägardirektivet ska uppgå till minst 99,7 procent.

Av årsredovisningen framgick att styrelsen var nöjd med måluppfyllelsen under året.

Bolaget gjorde en vinst på drygt 691 000 kronor, vilket kan jämföras med år 2021 när vinsten var knappt 1,4 miljoner kronor. Styrelsen kommenterade inte sitt ekonomiska resultat i årsredovisningen. Styrelsen föreslog att vinsten skulle balanseras och överföras i ny räkning.

Kontroll av styrelsens måluppfyllelse

I en bilaga till styrelsens protokoll från februari 2023 finns en matris med redovisning av måluppfyllelsen för de 26 indikatorer som styrelsen beslutade om i sin verksamhetsplan inför år 2022. Av matrisen framgår att 19 indikatorer var gröna, 6 indikatorer var gula och 1 indikator var röd. I matrisen finns även förklaringar till de resultat som avvek från målen.

I matrisen finns information om att nätets tillgänglighet varit 99,6 procent under år 2022. Förklaringen till att målet inte hade uppnåtts var att en omläggning av nätet ägt rum under året.

Vår kommentar

Styrelsens årsredovisning var informativ och beskrivande. Det fanns ingen samlad redovisning av resultatet i förhållande till de mätbara mål som styrelsen hade beslutat om i verksamhetsplanen för år 2022 men styrelsen var enligt årsredovisningen nöjd med måluppfyllelsen. Först efter att vi granskat en separat uppföljning av verksamhetsplanens mål och resultat redovisade i en matris kunde vi verifiera måluppfyllelsen och instämma i styrelsens bedömning.

Följsamhet till de kommunala befogenheterna

Efter föregående års granskning rekommenderade lekmannarevisor att styrelsen skulle redovisa en skriftlig utvärdering som underlag för bedömningen om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna.

Styrelsen tog vid sitt sammanträde den 6 februari 2023 del av en fördjupad utredning om hur bolagets verksamhet förhåller sig till de kommunala befogenheterna (lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen). VD har genomfört utredningen med hjälp av en jurist från Svenska stadsnätetsföreningen.

Utredningens slutsats var att bolaget bedrivit verksamheten i enlighet med ändamålet och de kommunala befogenheterna. I bolagsstyrningsrapporten bedömde styrelsen med hänvisning till den genomförda utredningen att verksamheten under året bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Vår kommentar

Det är positivt att VD tillsammans med extern jurist genomfört en fördjupad utredning om bolagets verksamhet i förhållande till de kommunala befogenheterna. Styrelsen bedömde utifrån utredningen att bolaget bedrivit sin verksamhet i enlighet med ändamålet och de kommunala befogenheterna. Vi ser ingen anledning att göra någon annan bedömning.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att verksamheten i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vår samlade bedömning är att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Under år 2022 vidtog styrelsen ett flertal åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen för år 2021. Styrelsen genomförde exempelvis en utredning av bolagets verksamhet i förhållande till de kommunala befogenheterna. Styrelsen vidtog även åtgärder för att förbättra bolagets hantering av allmänna handlingar.

Bolagets styrelse bedömer att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna. Utifrån den övergripande granskning vi genomfört har vi inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?		Styrelsen har i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för sin verksamhet.
Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?		Styrelsen har följt sin verksamhet under året, dels genom löpande rapporter från VD, dels genom uppföljning av sin beslutslogg.
Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?		Styrelsen redovisar resultatet i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Redovisningen av resultatet skulle dock bli tydligare om styrelsen analyserade resultatet i förhållande till sina mätbara mål.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2021 års granskning?		En utredning av bolagets verksamhet i förhållande till de kommunala befogenheterna genomfördes under året. Styrelsen vidtog ett flertal åtgärder för att säkerställa att bolagets hantering av allmänna handlingar. Granskningen visar dock att det inom detta område fortfarande finns vissa förbättringsområden.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Utveckla analysen av bolagets måluppfyllelse i förvaltningsberättelsen genom att tydligare redovisa resultatet i förhållande till styrelsens mätbara mål.
- Fortsätt arbetet med att säkerställa att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.

Umeå den 13 mars 2023

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor

Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga 1: Granskningsprogram

Kontroll av styrdokument:

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslut	Paragraf
Verksamhetsplan för år 2022	Ja	2021-11-26	2154
Budget för år 2022	Ja	2021-11-26	2155
Arbetsordning	Ja	2022-05-06	2184
Instruktion till VD	Ja	2020-12-11	2079
Dokumenthanteringsplan	Ja	2022-05-06 2022-11-24	2185 2224
Attestordning och attestinstruktion	Ja	2021-05-06	2182
Policy/riktlinjer för arbetsmiljö	Ja	2022-05-06	2185
Policy/riktlinjer för ekonomi och förvaltning	Ja	2022-05-06	2185
Policy/riktlinjer för jämställdhet och jämlikhet	Ja	2022-05-06	2185
Policy/riktlinjer för kommunikation	Ja	2022-05-06	2185
Policy/riktlinjer för kvalitet	Ja	2022-05-06	2185
Policy/riktlinjer för miljö	Ja	2022-05-06	2185
Policy/riktlinjer för säkerhet	Ja	2021-11-26	2153
Internkontrollplan för år 2022	Ja	2021-11-26	2152

Utöver dessa har styrelsen även beslutat om följande policys och riktlinjer

- Policy för miljöhänsyn vid tjänsteresor
- Riktlinje för representation
- Riktlinje mot korruption och mutor
- Upphandlings och inköpsreglemente

PLAN FÖR INTERNKONTROLL 2023

Process/rutin/system	Kontrollmoment	Kontroll-ansvarig	Kontrollmetod	Frekvens	Tidpunkt	Rapport-ering till	Dokumentation
Ekonomirutiner	Att attestkontroller överensstämmer med beslut om firmatecknare, sakgranskare och attestant	Ekonom	Kontroll upplägg i Ascendo och stickprov. Samtliga större fakturor över 500 000 kr. 10 st övriga fakturor.	Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning upplägg Ascendo och kopia på stickprov
Hantering av kundavtal	Dokumentation, fakturering och arkivering i diarie	Säljansvarig	Stickprov (alla avtal sedan årets början eller senaste kontrollen)	Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning av stickprovs-kontroll
Felanmälningsrutiner från kund	Att felanmälan från kund till kundtjänst hanteras enligt uppsatta rutiner	Teknikansvarig	Samtliga handlingar i diariet sedan årets början.	Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning från anmälan till klarrapporterat ärende
Diarie	Att handlingar diarieförs enligt uppsatta rutiner	Vd		Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning av stick-provskontroll
Mail och lagring av dokumentation	Kontroll backup och återläsning	Vd	Kontrollera att backup fungerar och att återläsning är möjlig	Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Rapport innehålladne bekräftelse på att backup genomförd
Säkerhetsanalys	Att säkerhetsanalys är aktuell	Säkerhetsansvarig	Kontroll att säkerhetsanalys är genomlyst justerad	Min 1/år	Varje halvår	Vd och styrelse	
Rondering noder	Kontrollera att släcksystem, kylsystem, elkraft och larm fungerar	Nodansvarig	Testkörning av system	Min 2/år	Varje kvartal	Vd och styrelse	Testprotokoll med eventuella avvikelser

Genomförda kontroller/Kommentarer
<p>2023-08-10 Jag har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generellt attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra. Jag har upprättat en bilaga med samtliga tre fakturor som överstiger 1 000 000 kr, samt med 10 slumpmässigt utvalda fakturor. Samtliga granskade fakturor överensstämmer med attestinstruktionen.</p>
<p>2023-09-01 Vid genomgång av samtliga avtal sedan 1:a januari 2023 fanns avvikelser relaterat till affären med Svenska kyrkan. Samtliga avtal saknas i diariet då de kommer genereras i samband med direktavtal i Cesar. När så görs införs dem i diariet.</p>
<p>2023-09-01 Vid genomgång av tickets #2794,#2864,#3210,#2122,#2833 hittades två avvikelser och båda är i ticketen med ID #2794. Avvikelserna är följande: •Frågan angående förbindelsenumret skulle ha varit tidigare i ledet •Kund hade information felaktig kontaktväg (telefonnummer)</p>
<p>2023-08-02 Jag har gått igenom samtliga diarefödda handlingar och kontrollerat att uppsatta rutiner efterlevs och att handlingar stämplas med datum och diarienummer samt att det sätts in i rätt pärm med förteckning. Efter kontroll kunde jag identifiera två handlingar som saknade stämpel men fanns med i diariet med rätt diarienummer. Felet har korrigerats och berörd person är informerad om rättelsen. Vidare hade en handling fått felaktigt diarienummer enligt uppsatta rutiner. Felet är korrigerat och berörd person är informerad om rättelsen.</p>
<p>2023-05-02 Kontroll av backup och återläsning genomförd av advania.</p>
<p>2023-05-29 Säkerhetsanalys uppdaterad och fastställd för 2023</p>
<p>2023-09-04 Vid genomgången identifierades att Kylaglykolen och bränsleslangarna behövs bytas. Kylarglykolen är original, så det har gått övertid och bytas. Bytes av kylmedel gör vi nästa service, december 2023.</p>

AC-Net Externservice AB

BOLAGETS FÖRUTSÄTTNINGAR PÅ KORT OCH LÅNG SIKT – FRAMGÅNGAR OCH UTMANINGAR

Hur har bolagets verksamhet påverkats av kriget i Europa samt det ekonomiska läget i omvärlden, vilka kort- och långsiktiga effekter kan identifieras så här långt?

Kortsiktiga effekter:

Inflationen och ränteläget har gjort att vissa avtal med indexregleringar har blivit dyrare. Dessutom är bolagets kostnader för el till den egna Umeå-siten svåra att budgetera.

Långsiktiga effekter:

- Telekomoperatörer och kunder kan ställa krav på användning av nätverksutrustning från specifika länder.
- Säkerhets- och beredskapskraven kan komma att höjas för AC-Net, både från myndigheter och marknaden. Samtidigt satsar PTS och andra myndigheter resurser på att stärka Sveriges motståndskraft, vilket kan innebära att AC-Net får stöd i form av kompetens och finansiering.

Beskriv verksamhetsmässiga framgångar och utmaningar i verksamheten under året, samt på 3-4 års sikt.

Under året:

- Bolaget har genomfört en upphandling av ny driftoperatör för det regionala nätet. Den nya parten blev Aviseq. Överlämningen från Fiberdata till Aviseq skedde den första juli och gick enligt plan.
- Samarbetet med Storuman och Lycksele har intensifierats för att omfatta gemensam drift, systemstöd och kommersiella relationer med tjänsteleverantörer.
- En utmaning är bristen på personalresurser. Både att hitta ny kompetens och minska beroendet av enskilda individer. En lösning är att öka samarbetet.

På 3-4 års sikt:

- Vi ser att fler stadsnät väljer att samarbeta i större utsträckning, liknande samarbetet mellan Lycksele och Storuman.
- Utmaningen att fortsätta utveckla samarbeten mellan stadsnäten i Västerbotten och AC-Net beror till stor del på AC-Nets begränsade beslutsmyndighet, och beslut om samarbete behöver komma från varje enskild kommun. Det är komplexa frågor och många olika viljor.

Beskriv ekonomiska framgångar och utmaningar under året, samt på 3-4 års sikt

Under året:

- Bolaget drabbades av en större driftstörning under mars månad. En sådan störning är svår att förutse och kostsam att hantera. Det ska dock noteras att felet snabbt och effektivt åtgärdades, men det medförde höga kostnader.

På 3-4 års sikt:

- Kostnaderna för drift, övervakning och beredskap kommer troligen att öka. Vissa av dessa kostnader kan möjligtvis finansieras av bidrag från PTS och andra källor, medan andra måste täckas av bolagets intäkter. Därför behöver vi söka stordriftsfördelar och effektiviseringar genom samarbete med andra nät i regionen.

Beskriv hur bolaget arbetar med hållbarhet

Bolaget har påbörjat sitt hållbarhetsarbete i samband med det regionövergripande bredbandsprojektet "Hållbart bredband". Arbetet utgår från den rapport som SSNF tog fram år 2022 för att identifiera lämpliga aktiviteter och mål som kan införlivas i bolagets strategi och verksamhetsplan. Målet är att skapa en strategi och verksamhetsplan som är hållbar, inte enbart en hållbarhetsstrategi.

Omvärldsanalys. Vilka är de fem (max) prioriterade insatser i verksamheten som ledningen vill se för att möta en föränderlig omvärlds krav och förväntningar.

1. Samordna resurser inom Västerbotten stadsnät.
2. Etablera en sammanhållen struktur för beredskap och driftsäkerhet bland stadsnäten i Västerbotten.
3. Skapa en samsyn kring säkerhetsanalys och harmonisering av driftsäkerhet med det norra civilförsvarsområdet.
4. Öka intäkterna för Västerbottens stadsnät genom att driva regionala och nationella affärer.

Övriga frågor som bolaget vill lyfta:

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>		Datum: <i>2023-01-27</i>
Plats: <i>SharePoint</i>		Berörd organisation: <i>AC-Net</i>
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

Innehåll

Inledning.....	2
Bakgrund och syfte.....	2
Disposition.....	2
AC-Nets samhällsnyttiga verksamhet.....	2
Kommunerna i Västerbotten och Region Västerbottens gemensamma målsättningar.....	2
AC-Nets öppna nät.....	4
AC-Nets ägarstyrning.....	5
Den kommunala kompetensen inom bredbandsområdet.....	5
Bolagsordningarna och ägardirektiven.....	5
Kommunalrättsliga principer.....	6
Lokaliseringsprincipen.....	6
Likställighetsprincipen.....	7
Självkostnadsprincipen.....	7
Icke vinstsyftesprincipen.....	8
Analys.....	8
AC-Nets uppfyllelse av den samhällsnyttiga målsättningen.....	8
AC-Net och föreskrivna kommunalrättsliga principer.....	9
Slutsatser.....	10
Sammanfattande slutsats.....	11

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

Inledning

Bakgrund och syfte

Vid revisorsgranskningen av 2021 års verksamhet gavs rekommendationen att i arbetsordningen ge VD i uppdrag att årligen genomföra en skriftlig utvärdering om AC-Nets verksamhet är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Syftet med rekommendationen är att styrelsen ska ha ett tillförlitligt underlag inför sin bedömning och rapportering till ägarna.

Denna rapport syftar förutom till att ge ett utförligt underlag till styrelsen även till att ge ett utökat underlag för revisorsgranskning i enlighet med aktuell lagreglering, vilken föreskriver att lekmannarevisorer ska granska om bolagets verksamhet sköts ändamålsenligt.¹ Med ändamålsenligt avses att lekmannarevisorn ska kontrollera att verksamheten håller sig inom de ramar och står i överensstämmelse med de syften för verksamheten som angetts i bolagsordningen. När det gäller AC-Net så bedrivs verksamheten för närvarande i två bolag med i stort sett likalydande bolagsordningar som även kompletteras med vissa styrningar i respektive bolags ägardirektiv. För att ge en fullständig bild behandlas således relevanta delar i både bolagsordningarna och ägardirektiven.

Disposition

Rapporten är disponerad enligt följande. Inledningsvis beskrivs AC-Nets samhällsnyttiga verksamhet för att ge en bakgrund och översikt av verksamheten. Därefter redogörs ägarstyrning mot bakgrund av den rättsliga ramen för verksamheten d.v.s. den kommunala kompetensen inom bredbandsområdet samt vad som föreskrivs i bolagsordningarna och ägardirektiven. Vidare redogörs för de i bolagsordningarna och i ägardirektiven föreskrivna kommunalrättsliga principer och den rättsliga innebörden av dessa. Avslutningsvis genomförs en analys och sammanfattande slutsatser om huruvida AC-Net uppfyller de kommunala befogenheter som föreskrivs.

AC-Nets samhällsnyttiga verksamhet

Kommunerna i Västerbotten och Region Västerbottens gemensamma målsättningar.

I Västerbotten har det under en 20 årsperiod anlagts en av världens bästa digitala infrastrukturer. AC-Nets högfungerande bredbandsnät är en viktig förutsättning för dagens och morgondagens invånare när det gäller att leva, bo och verka i länet. Idag kan vi konstatera att bredbandsinfrastrukturen i betydelse kan jämföras med järnväg, vägnät, luftfart och sjöfart eller annan samhällsbärande infrastruktur.

I och med ägande av AC-Net ges Kommuner i Västerbotten och Region Västerbotten förutsättningar att vara en föregångare för morgondagens samhällsutveckling inom en rad områden som trygghet, vård, omsorg, distansarbete och demokrati. För att uppnå detta behövs en digital infrastruktur av högsta kvalitet där stadsnäten har en avgörande roll. Ett stadsnät är en lokalt och/eller regionalt etablerad aktör som äger och tillhandahåller en robust och operatörsneutral digital infrastruktur.

¹ 10 kap. 3§ Aktiebolagslag (2005:551)

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: SharePoint	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

Stadsnäten är en viktig orsak till att Sverige har en väl utbyggd och modern bredbandsinfrastruktur och har fortsatt en mycket viktig roll för resterande bredbandsutbyggnad. Kommunernas roll i arbetet med bredbandsutveckling är central utifrån ett demokratiperspektiv då det handlar om att möjliggöra en framtidssäkrad digital infrastruktur för invånare och företag.

Förutsättningar för utbyggnad och utveckling av kommunal bredbandsinfrastruktur och dess innehåll är kopplat till ett övergripande system där många kommuners strategier också är samstämmiga med varandra samt det regionala utvecklingsarbetet.

Gemensamma principer för de kommunägda bredbandsnäten är att de ska ägas och utvecklas som en del av samhällsinfrastrukturen utifrån ett demokratiperspektiv. Det kommunala ägandet av bredbandsinfrastrukturen är viktigt för att säkerställa den långsiktiga utvecklingen, oberoende av kommersiella incitament. Bredbandsnäten som byggs och ägs av kommunerna ska vara s.k. öppna nät vilket innebär att infrastrukturen ska vara tillgänglig för marknadens alla aktörer på lika villkor. Nätet är öppet för alla som vill hyra fiber och för alla som vill erbjuda tjänster i det kommunägda stadsnätet.

Region Västerbotten har två huvuduppdrag, dels hälso- och sjukvård samt dels regional utveckling. Den vision som fastställts för vad regionen som organisation långsiktigt vill uppnå, är "*Från fjäll till kust skapar vi gemensamt en attraktiv region med goda livsvillkor för alla*". Genom digitalisering, mobila lösningar och distansöverbyggande teknik ges invånare tillgång till vård och omsorg, delaktighet i demokratiska samtal, ett breddat utbildningsutbud, innovativa lösningar samt kommersiell service på den plats och tid som invånarna befinner sig. Invånarnas förväntningar om ökad tillgänglighet och delaktighet driver förändringen mot ett ökat utbud av digitala lösningar och tjänster. För näringslivet kan digitaliseringen bland annat föra med sig innovativa lösningar som stärker konkurrenskraften. Det stärker även förutsättningarna för tillväxt genom möjligheterna att kunna vara närvarande på globala marknader oaktat var företaget geografiskt är lokaliserat. Digitaliseringen medför såväl möjligheter som utmaningar att hantera.

För att möjliggöra en sådan utveckling, behöver en plattform för utveckling och samverkan säkerställas. Den verksamhet som bedrivs inom framför allt AC-Net utgör en samhällskritisk infrastruktur. Rådighet över drift och en robust digital infrastruktur behöver därför säkerställas för regionen och samtliga av länets kommuner. Säkerställande av en god dialog med regionens krisberedskapsorganisation är av stor vikt och ur ett regionalt perspektiv har AC-Net en viktig roll i upprätthållandet av ett sammanhängande redundant regionalt nät som binder samman länets stadsnät på ett kostnadseffektivt sätt. Vidare har AC-Net en viktig uppgift ur ett regionalt perspektiv utifrån följande aspekter/uppdrag:

- En god lokal kännedom om förutsättningar och utvecklingsbehov
- Samordna passiv infrastruktur inklusive lokalaccess
- Samverka i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar för länets kommuner

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

- Tillhandahålla en plattform som verkar stödande och rådgivande funktion för regionen och länets kommuner vad gäller kompetensbehov, omvärldsbevakning, funktionssamverkan och utvecklingsprojekt.
- Stödande funktion i de krav som ställs på säkerhet och säkra lösningar.
- Säkerställande av en robust fiberinfrastruktur med hög driftsäkerhet.
- Säkerställa Region Västerbottens och länets kommuners rådighet över det regionala nätetⁱ

AC-Nets öppna nät

Stadsnätsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som företräder dess medlemmar, vilka främst är kommunalt ägda stadsnät. Stadsnätsföreningen förespråkar en modell där tanken är att främja samhällets tillgång till öppna nät. Vilket får till följd att när marknadens nätägare öppnar upp sin infrastruktur skapas en marknad som främjar såväl konkurrensen på marknaden som samhällets digitalisering. Genom att marknadens aktörer öppnar upp sina nät till flera olika leverantörer så skapas också förutsättningar för ett mer robust digitalt samhälle.

Svenska stadsnätsföreningen anger i sin definition av ett öppet nät följande.² Med öppna nät skapas förutsättningar för att bygga ett hållbart och demokratiskt samhälle med stöd av digital infrastruktur och för att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Ett öppet nät är tillgängligt på alla nivåer för marknadens aktörer på likvärdiga villkor. Ett öppet nät tillhandahåller en robust fiberbaserad infrastruktur, som är öppen för alla på såväl passiv som aktiv nivå, på likvärdiga och konkurrensneutrala villkor i avsikt att långsiktigt och uthålligt tillgodose samhällets digitala behov. Öppna nät syftar till att skapa konkurrens, valfrihet och trygghet för nätets kunder i sitt val och användande av leverantörer och tjänster som levereras över en digital infrastruktur.

Vidare anger Stadsnätsföreningen att en aktör med ett öppet nät tillämpar ett icke diskriminerande förhållningssätt som innebär att alla som önskar hyra in sig i infrastrukturen ska kunna göra det. Olika aktörer erbjuds ett likvärdigt pris och villkor för motsvarande tjänst och volym. Det gör det enklare och mer förutsägbart för de aktörer som vill göra affärer med nätägaren.

Ett öppet nät bör erbjuda ett urval av vanligt förekommande infrastrukturtjänster för att möta olika marknadsaktörer. Ett öppet nät försöker använda sig av branschgemensamma avtal och system samt standardiserade processer för att underlätta samverkan med övriga aktörer på marknaden. Utöver infrastrukturen så behöver även internet präglas av öppenhet, transparens och likabehandling. När internetleverantörer prioriterar viss form av trafik påverkas inte enbart nätneutraliteten i nätet utan också trovärdigheten för hela den digitala infrastrukturen, marknaden och dess olika aktörer. Genom att värna nätneutralitet skapas en tillit och tillgänglighet till det digitala samhället och de olika aktörer som verkar i de öppna näten.

I det digitala samhället ser vi hur nya nätinfrastukturer byggs upp. Vikten av öppenhet, transparens och likabehandling är dock lika stor oavsett teknisk lösning. Detta för att säkerställa att alla aktörer,

---

² Svenska stadsnätsföreningens öppenhetsdeklaration, beslutad den 2022-09.05

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

oavsett storlek, har möjlighet att få tillgång till marknaden. På så sätt främjas utvecklingen av nya tjänster och produkter vilket i förlängningen främjar samhällets digitalisering.

AC-Nets ägarstyrning

Den kommunala kompetensen inom bredbandsområdet

Den kommunala befogenheten avseende fiber- och bredbandsområdet är inte reglerad i någon särskild lag, utan tar sin utgångspunkt i det kommunala självstyret och att kommuner själv får ta hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunen eller regionens område eller dess medlemmar.

Bredbandsverksamheten som bedrivs i ett kommunalt bolag tar således sin lagliga grund i den så kallade allmänna kommunala kompetensen och inte i någon ytterligare särskild reglering såsom det finns inom exempelvis el och fjärrvärme.³ Detta är en viktig utgångspunkt att ha i åtanke eftersom bedömningen om vad en kommun frivilligt kan åta sig att göra inte avgörs i form av ett särskilt kompetensreglerat lagstöd utan enbart i denna s.k. allmänna befogenhet. För att avgöra detta tar man sin utgångspunkt i om det är lämpligt, ändamålsenligt och skäligt att det kommunalägda bolaget har hand om en angelägenhet som bedöms vara av allmänt intresse.

Att bredbandsverksamheten som sådan ligger inom den kommunala befogenheten får anses klarlagt⁴, däremot behöver man överväga vilken eller vilka delar inom bredbandsområdet som kan anses vara lämpligt, ändamålsenligt och skäligt att just kommunen bedriver inom sin förvaltning eller genom ett kommunal ägt bolag. Anledningen till detta är att lagstiftningen är konstruerad så att hänsyn ska tas till lokala och regionala förutsättningar vid bedömningen samt att dessa befogenheter kan ändras över tid med beaktande av samhällsutvecklingen.

Det är således kommunen själv som avgör vad som anses som kompetensenligt.⁵ Dessa beslut kan vara från det första beslutet om att bilda bolaget till ägarstyrning som kommer i uttryck i bolagsordningen och i ägardirektiv. Slutsatsen blir att all form av affärsverksamhet inom AC-Net måste vara i linje med gällande bolagsordning och ägarstyrning för att anses vara kompetensenlig och inom de s.k. kommunala befogenheterna.

Bolagsordningarna och ägardirektiven

När det gäller AC-Net så anger bolagsordningarna att ändamålet med bolagens verksamheter är att med samhällsnytta verka för tillgången till ett regionalt bredbandsnät för kunder på den öppna marknaden likväl sin ägare. Bolagen ska säkerställa att de agerar inom det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Bolagsordningarna föreskriver vidare att bolagens verksamheter ska bedrivas inom lokaliseringsprincipen,

³ 2 kap. 1§ Kommunallag (2017:725)

⁴ FR i Malmö, mål nr 10045-13

⁵ 13 kap. 1§ Kommunallag (2017:725)

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen. Vidare föreskrivs att verksamheterna inte ska bedrivas med syfte att generera vinst.

Bolagsordningarnas föreskrivna principer kompletteras och tydliggörs i bolagens ägardirektiv, där det föreskrivs att AC-Net Externservices verksamhet ska bedrivas affärsmässigt och i enlighet med Svenska stadsnätets förenings öppenhetsdeklaration samt i övrigt med som vid var tid anses vara god praxis för offentligt ägd telekomverksamhet. AC-Net Internservices ägardirektiv föreskriver att bolaget endast i marginell utsträckning får bedriva verksamhet med annan än ägarna och Västerbottens läns kommuner.

Ägardirektiven anger vidare att verksamheterna ska bedrivas iakttagande av en icke vinstsyftesprincip med målsättning att bolagets resultat efter finansnetto över tid ska vara positivt. Det tydliggörs också att självkostnadsprincipen inte utgör hinder för nödvändig konsolidering av bolaget.

Kommunalrättsliga principer

När det gäller kommunala aktiebolag så är dessa reglerade genom aktiebolagslagen och inte kommunallagen. Detta betyder att de kommunalrättsliga principerna inte per automatik gäller för verksamhet i ett kommunalt aktiebolag, utan dessa behöver föreskrivas i bolagsordningen om man som ägare vill att bolaget ska vara bunden och tillämpa någon eller flera av principerna. I AC-Nets fall föreskriver bolagsordningarna att bolagets verksamhet ska bedrivas inom lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen. Vidare föreskrivs i bolagsordningarna att verksamheten inte ska bedrivas med syfte att generera vinst, d.v.s. som det också uttrycks en "icke vinstsyftesprincip"

Lokaliseringsprincipen

Kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar⁶. Lokaliseringsprincipen innebär således att kommunala åtgärder ska ha anknytning till kommunen eller regionens geografiska område eller dess invånare för att anses som kompetensenliga. När det gäller kommunala bolag som har flera kommuner som ägare är det anknytningen till det gemensamma geografiska området eller dess invånare som är avgörande betydelse. Principen innebär att den kommunala åtgärden inte behöver vara begränsad till det geografiska området. Om åtgärden är till nytta för dess invånare kan det vara möjligt att engagera sig utanför det geografiska området och i domstolspraxis har engagemang både i markinnehav och anläggningar godtagits.⁷ Det avgörande i en domstolsprövning är att en särskild proportionalitetsbedömning innebär att nyttan för invånarna är förenlig med kostnaden för åtgärden. När det gäller bredbandsområdet bör det noteras att det finns enstaka domstolsavgöranden när engagemang utanför det geografiska området där nyttan enbart

⁶ 2 kap. 1§ Kommunallag (2017:725)

⁷ RÅ 1974 A 2082

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

varit att erhålla ekonomiska fördelar inte har ansetts vara kompetensenliga⁸. När det gäller lokaliseringsprincipen finns det även lagstiftade undantag där någon särskild bedömning inte behöver göras. Dessa lagstiftade undantag finns avseende vissa kommunala befogenheter, extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt inom ellagen. När det gäller bredbandsområdet finns ett beslutat lagstiftningsärende där undantag för bredbandsutbyggnad utanför kommunens geografiska område träder i kraft den 1 mars 2023.⁹

Likställighetsprincipen

Den kommunala likställighetsprincipen innebär att det inte utan lagstöd är tillåtet att särbehandla kommuninnevånare eller grupper av kommuninvånare annat än på objektiv grund.¹⁰ I domstolspraxis har slagits fast att principen enbart är gällande gentemot kommunens egna invånare och att den inte behöver tillämpas mot icke kommuninvånare.¹¹ Likställighetsprincipen har framför allt betydelse vid fastställande av avgifter och taxor där tanken är att avgifter ska bestämmas till lika belopp för liknande prestationer. När det gäller kommunalt ägda bolag som har det föreskrivet att tillämpa principen i sin affärsverksamhet ska likabehandling tillämpas om det inte finns objektiv saklig grund för en särbehandling. Vilket innebär att man ska tillämpa samma kommersiella villkor gentemot sina kunder om det inte finns objektivt sakliga skäl för annan tillämpning. Detta kan exempelvis gälla vid prissättning där man ska tillämpa samma pris mot alla kunder om det inte finns objektiva sakliga skäl att tillämpa en annan prissättning, exempelvis där andra kommersiella villkor har inverkan på prissättningen, såsom vid större volymköp och längre bindningstider etc.

Självkostnadsprincipen

Självkostnadsprincipen i kommunallagen stipulerar att kommuner och regioner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandhåller.¹² Principen är således normerande för avgiftsupptagande kommunal verksamhet, där tanken med avgifterna i en verksamhet inte ska innebära en förtäckt beskattning. Med självkostnad avses de sammanlagda kostnaderna för hela den avgiftsupptagande verksamheten eller rörelsen. Principen har i domstolspraxis angivits till en målsättningsprincip som innebär att ett tillfälligt överuttag av avgifter godtas så länge avgifterna inte väsentligen eller påtaglig del överstiga en för verksamheten beräknad självkostnad¹³. En fondering av medel får som princip enbart göras om det finns en långsiktig plan för hur denna ska återföras till verksamheten. Vidare ska varje verksamhet beräknas var för sig, vilket innebär att skilda verksamheter varken ska bekosta eller finansiera varandra. När det gäller verksamhet i kommunala bolag så gäller principen bara om den angivits i bolagsordningen eller liknande styrning. Om självkostnadsprincipen angivits för ett kommunalägt bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad, så ska den tillämpas om det inte finns i lagstadgade undantag där det

⁸ TR Stockholm T9290-11

⁹ Prop. 2021/22:263 Undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad

¹⁰ 2 kap. 3 § Kommunallag (2017:725)

¹¹ RÅ 1987 ref. 17

¹² 2 kap. 6 § Kommunallag (2017:725)

¹³ RÅ 1975 ref. 109 och RÅ 81 Ab 149.

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

föreskrivs att verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund. Om det kommunala bolaget i sin affärsverksamhet bedriver offentlig säljverksamhet har bolaget trots en föreskriven självkostnadsprincip ändå att beakta konkurrenslagens regleringar. Vilket innebär att affärsverksamheten bl.a. inte får hämma eller försvåra konkurrensen eller utvecklingen av konkurrensen på marknaden¹⁴. Vidare kan en underprissättning anses vara otillåtet statsstöd.¹⁵ Detta innebär bl.a. att prissättningen i den offentliga säljverksamheten inte får innebära ett hämmande av konkurrensen på marknaden. Tillämpningen av självkostnadsprincipen är således begränsad till följd av konkurrenslagens reglering om offentlig säljverksamhet. Inom bredbandsområdet finns det även domstolspraxis där man mot bakgrund av att verksamheten bedrivs under lagen om elektroniska kommunikation¹⁶, som föreskriver ett konkurrensfrämjande syfte, ansett att tillämpningen av självkostnadsprincipen som utesluten.¹⁷

Icke vinstsyftesprincipen

I AC-Net:s bolagsordningar föreskrivs att verksamheten inte ska bedrivas med syfte att generera vinst. Vidare tydliggörs i ägardirektiven att verksamheten ska bedrivas affärsmässigt och utifrån god affärsetik under iakttagande av självkostnadsprincip och "icke vinstsyftesprincip" med målsättning att bolagets resultat efter finansnetto över tid ska vara positivt. Det tydliggörs också att självkostnadsprincipen inte utgör hinder för nödvändig konsolidering av bolaget. Vilket får förstås som att principen åtminstone inte hindrar en sammanslagning av den ekonomiska redovisningen på koncernnivå.

Kommunallagens reglering om kommunal affärsverksamhet föreskriver att kommuner får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna. Regleringen innebär att en kommun inte får befatta sig i s.k. spekulativa företag. Det innebär dock inte något absolut vinstförbud i den meningen att verksamheten aldrig kan tillåtas generera överskott, utan det väsentliga är att den inte inrättas eller drivs i det huvudsakliga syftet att vara vinstbringande. Förbudet hindrar således inte att verksamheten ger överskott, men syftet med verksamheten ska inte vara att ge vinst till ägarna.

Analys

AC-Nets uppfyllelse av den samhällsnyttiga målsättningen

AC-Net är det regionala samverkande bredbandsnät mellan de kommunala stadsnäten samt Region Västerbotten och erbjuder säkra samt kvalitativa elektroniska kommunikationstjänster till och för sina ägare.

¹⁴ 3 kap. 27 § Konkurrenslag

¹⁵ SOU 2015:24 s 419 ff.

¹⁶ Lag (2022:482) om elektronisk kommunikation

¹⁷ KamR Göteborg mål nr.760-15

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

AC-Net förhär svartfiberförbindelser ifrån samtliga kommuner/stadsnät i Västerbotten för att fysiskt upprätta en passiv regional infrastruktur av fiber mellan samtliga kommunhuvudorter. AC-Net kopplar ihop denna infrastruktur med närliggande offentliga bredbandskluster som IT-Norrbottnen och Norrskan. Till denna infrastruktur investerar AC-Net i hårdvara för att producera bandbredd/kapacitet i det regionala nätet. Kapaciteten som produceras erbjuds tillsammans med en gemensamt upphandlad internettransit till kommunerna och Region Västerbotten. Kostnaden för samarbetet mellan kommunernas stadsnät, Region Västerbotten och AC-Net regleras och hanteras tillsammans med övriga villkor i ett samarbetsavtal, innehållande en beräkningsmodell, med kravet att samtliga kostnader ska täckas utan något vinstintresse.

AC-Net verkar även på den privata marknaden och erbjuder operatörer kommunikationstjänster enligt Svenska stadsnätföreningens öppenhetsdeklaration så att operatörer på lika villkor kan erbjuda sina tjänster till allmänheten, i respektive stadsnät.

Sammantaget möjliggör AC-Net således att ägarnas gemensamma målsättningar uppnås i strategier och visioner samt målsättningar.

AC-Net och föreskrivna kommunalrättsliga principer

Nedan följer en analys av hur AC-Net uppfyller de i bolagsordningarna och ägardirektiven föreskrivna kommunalrättsliga principer

Lokaliseringsprincipen

AC-Net bedriver sin affärsverksamhet helt inom ägarkretsens geografiska område. För att det ska vara möjligt behöver AC-Net sammankoppla regionnätet och bedriva samarbete med närliggande regionnät så som IT-Norrbottnen och Norrskan. Även om det är möjligt att inom lokaliseringsprincipen motivera andra åtgärder utanför det geografiska området om det är till nytta för dess invånare är det inte något som sker i dag. Bolagets verksamhet bedrivs således i enlighet med den i bolagsordningarna föreskrivna lokaliseringsprincipen.

Likställighetsprincipen

AC-Net tillämpar modellen med ett öppet nät som möjliggör för marknadsaktörer att på likvärdiga och konkurrensneutrala villkor tillgång till det regionala nätet. Detta icke diskriminerande förhållningssätt stärks genom att generellt också använda branschens gemensamt framtagna kommersiella villkor i sina affärsrelationer. Vilket främst sker genom att nyttja avtalspaketet Cesar2. Bedömningen är därmed att AC-Net följer bolagsordningarnas föreskrifter om likställighetensprincipen.

Självkostnadsprincipen

När det specifikt gäller AC-Nets affärsverksamhet föreskrivs i bolagsordningarna att självkostnadsprincipen ska tillämpas. Vidare bedrivs den offentlig säljverksamhet under lagen om elektroniska kommunikation. Vilket innebära att prissättningen mot den öppna marknaden inte får

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

innebära en konkurrensbegränsning eller hämma utvecklingen av en sådan konkurrens. Samtidigt behöver den i bolagsordningarna föreskrivna självkostnadsprincipen tillämpas i övriga delar. AC-Nets prissättning i affärsområdet som bedriver offentlig säljverksamhet är inte att betecknas som en underprissättning, varvid både konkurrenslagen och den domstolspraxis som finns om tillämpande av självkostnadsprincipen på bredbandsområdet bedöms följas till fullo.

Icke vinstsyftesprincipen

AC-Net följer marknaden och dess prissättning för att säkerställa att ingen underprissättning sker. Det överskott som bolaget genererar syftar till att skapa förutsättningar till återinvestering i AC-Net och dess verksamhet för att möta framtidens behov av regionnät och de strategiska digitaliseringsplaner som Regionen och länets kommuner antagit. Dessutom har ingen utdelning av vinst skett till ägarna i enlighet med aktieägaravtalet. Bedömning är därmed att den s.k. icke vinstsyftesprincipen uppfylls i enlighet med bolagsordningarna och ägardirektiven.

Slutsatser

AC-Net ska enligt sina ägardirektiv följa Svenska Stadsnätsföreningens öppenhetsdeklaration vilket för bolaget betyder att ingen aktör skall nekas till att nyttja regionnätet enligt rättvisa och likvärdiga villkor. Vidare efterlevs branschgemensamt framtagna avtalsvillkor som säkerställer att AC-Net behandlar medlemmar och kunder lika på objektiva sakliga grunder.

Utan operatörstjänster blir det kommunala stadsnätet inte ett så kallat öppet stadsnät. AC-Net bidrar därmed till att en marknad och att öppna nät kan förkomma då en ensam privat aktör sannolikt inte har dessa intressen. Vidare kan sägas att den geografiska samt demografiska situationen för länets kommuner försvårar för operatörerna, som ser det svårmotiverat ur ett affärsperspektiv att erbjuda sina tjänster i respektive stadsnät. Samtidigt som de ekonomiska incitamenten till att investera i egen fiberinfrastruktur är låga. AC-Nets roll som regionalt bredbandsnät handlar därmed även om att säkerställa Region Västerbottens intressen till regional utveckling eftersom dessa öppna nät med sina tjänsteinnehåll står för demokrati, innovation och möjliggörare för digitalisering.

Likväl uppstår en marknad för fler 2-5G operatörer att etablera sig i regionen. Flertalet av operatörerna äger inte egen fiberinfrastruktur och AC-Nets närvaro är därmed en förutsättning för att uppnå konkurrens och utbyggnad av mobilt bredband.

AC-Nets priser följer marknaden för att inte snedvrída eller hämma konkurrensen. Det eventuella överskott efter bokslutsdispositioner som verksamheterna genererar används till att återinvestera i regionnätets utveckling eller verksamhet.

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

Sammanfattande slutsats

AC-Nets följer utifrån analysen givna kommunala befogenheter genom att:

- Verksamheten bedrivs inom det samhällsnyttiga ändamålet och ingen spekulativ verksamhet bedrivs.
- AC-Nets priser följer marknaden och snedvrider därmed ej konkurrensen.
- Verksamhetens eventuella överskott återinvesteras och delas inte ut till ägarna.
- AC-Net behandlar medlemmar och kunder lika på objektiva sakliga grunder.
- Ingen verksamhet utanför ägarnas geografiska område förkommer som saknar nytta för regionen eller dess medlemmar.

Sammantagen bedömning är att bolaget bedriver verksamheten i linje med ändamålet och uppställda målsättningar samt för bolaget gällande kommunala rättsliga principer. Därmed bedrivs verksamheten i enlighet med den föreskrivna kommunala befogenheten.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i AC-Net Externservice AB, org.nr 556538-4095

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AC-Net Externservice AB för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AC-Net Externservice ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för AC-Net Externservice AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AC-Net Externservice AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AC-Net Externservice AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AC-Net Externservice AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Umeå den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Lars Ekman
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: LARS EKMAN

Lars Ekman

Partner

2023-03-07 18:29:24 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Verksamhetsplan 2023

AC-Net bolagen

Grunduppdrag

- Bolaget AC-Net Externservice AB erbjuder målgrupperna nationella telekomoperatörer, energibolag, myndigheter samt offentlig ägd verksamhet, företag och koncerner med verksamhet på flera orter elektroniska kommunikationstjänster såsom transmissionsprodukter och co-location. Syftet är att bidra till värde för allmänheten genom ökad försäljning av transmissionsprodukter och co-location hos de kommunalägda stadsnäten i Västerbottens län.
- Bolaget AC-Net Internservice AB ska tillhandahålla ett logiskt regional bredbandsnät mellan Västerbottens läns kommunhuvudorter för att tillgodose ägarnas, och länets kommuners behov av datakommunikation till sina verksamheter samt i övrigt främja en fortsatt utbyggnad av Västerbottens läns kommunalägda stadsnät i syfte att öka regionens attraktionskraft.
- Bolaget AC-Net Internservice AB ska även bedriva projekt som omfattar majoriteten av kommunerna i Västerbotten och som stödjer regionala utvecklings- digitalisering- och bredbandsstrategier.

Omvärldsanalys

- > Kriser och säkerhet
- > Digitalisering
- > Konjunktur
- > Tjänstemodell

Kriser och säkerhet

- Pandemi och krig ökar förståelsen för hur kritisk fiberinfrastrukturen är för samhället. Både hos användare och ägare.
- Sanktioner mot kinesiska företag och kriget i Ukraina visar risken med att ha internationella leverantörer av samhällskritiska tjänster. Sanktionerna mot Ryssland visar på sårbarheten hos dagens samhälle. Vad händer om sanktioner eller krig drabbar Sverige?
- Vi kommer att se en ytterligare ökning i cyberattacker, och stadsnäten måste aktivt bidra till att säkra infrastrukturen.
- Utbyggnadsfrågan kommer under de närmaste åren att utmanas av säkerhetsaspekterna och i vissa områden avta.

Digitalisering

- Den startade digitaliseringen av offentlig sektor är en stor möjlighet för stadsnäten. Detta inkluderar IoT. De stora utmaningarna här är hur initiativen ska resurssättas och vem som ska ta drivningsansvaret.
- Hållbarhet är en överlevnadsfråga för mänskligheten. Digitaliseringen och därmed stadsnäten är en kritisk faktor för att lyckas minska miljöpåverkan från samtliga sektorer i samhället.

Konjunktur

- Just nu en kraftfull inflation. Vår bransch påverkas av det.
- Lågkonjunktur väntar och tillväxten i svensk ekonomi beräknas komma nästan uteslutande från effektiviseringar. Digitalisering och automatisering är huvuddelen av dessa.
- Elproduktion och brister i kraftnäten kan begränsa tillväxten i industrin. De stora industriinvesteringarna i norra Sverige påverkar hela landet.

Tjänstemodell

- Den öppna modellen är under hot från tjänsteleverantörer som gör gruppanslutningar och därmed minskar intjäningen hos många stadsnät.
- På sikt, med förbättrad 5G täckning och obegränsad data som en del av tjänsten, kan det finnas en risk att nyttjandet av fibernätet till fastigheterna minskar. Behovet av fiber för master och redundanta förbindelser kommer dock att öka.

Kunder

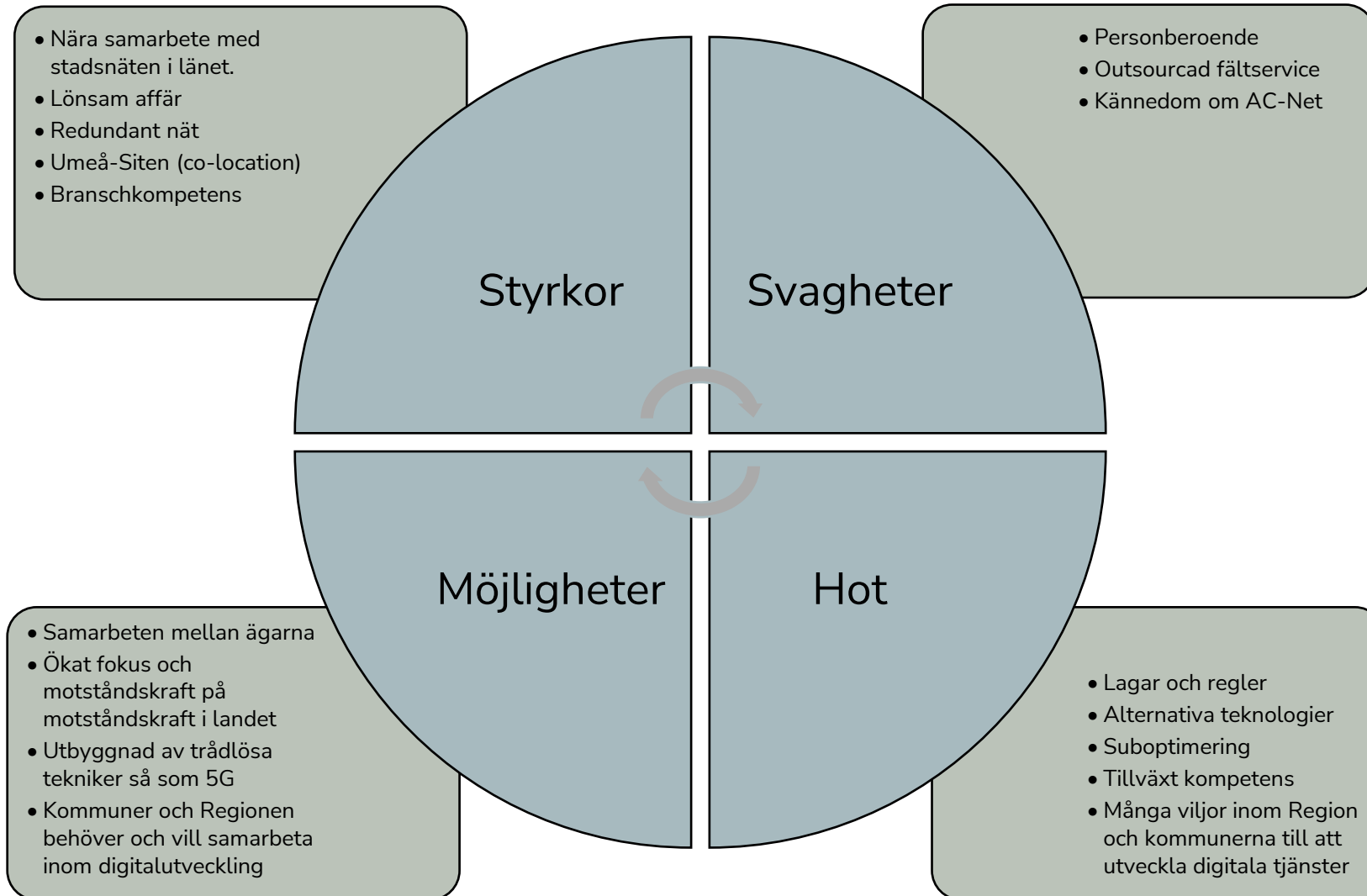
- Större operatörer söker möjligheter att nyttja stadsnätens välutbyggda fibernät i Sverige. Det genom nära samarbete med de regionala näten som säljkanal.
- Utrullning av 5G infrastruktur fortgår och innebär längre fibersträckor genom länet samt på sikt accessförbindelser i respektive stadsnät.
- Fokus på hur säkerheten är säkrad påverkar kundernas förväntningar och krav på AC-Net som leverantör.

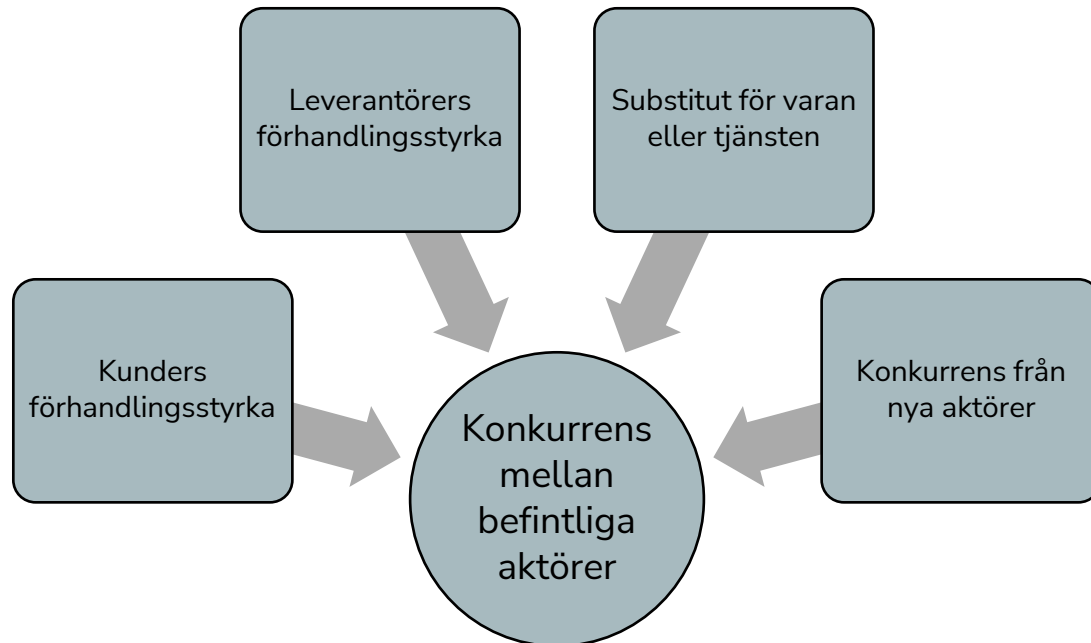
Konkurrenter

- Alternativa fiberinfrastrukturer byggs särskilt längs kuststräckan.
- Prispress råder på marknaden samtidigt som högre hastigheter kan levereras.
- Starka konkurrenter är Telia och Global Connect. Ska tilläggas att dessa aktörer samtidigt är kunder till AC-Net.
- Alternativa transmissionslösningar är på tal. Så som Starlink och andra trådlösa teknologier.

SWOT

Femkraftsmodellen

Kunders förhandlingsstyrka

- Är god på grund av att möjlighet finns att välja alternativa leverantörer.

Leverantörers förhandlingsstyrka

- Leverantörer av konsulter för drift har lägre konkurrenskraft med anledning av att flertalet likvärdiga alternativ finns.
- Hårdvaruleverantörer har blivit starkare då alternativet Huawei utgått vilket begränsar utbudet på marknaden.
- Fiberleverantörer vet sitt värde och håller upp sina priser. Att bygga ny fiberinfrastruktur är både tidskrävande och kostsamt.

Substitut

- Tekniska alternativ till produkterna svartfiberfiber och kapacitet finns så som 5G, men betraktas som svaga i nuläget. 5G är ännu inte fullt utbyggt.

Konkurrens från nya aktörer

- Ny fiberinfrastrukturaktör förläggs längs Norrlands kuststräcka och erbjuder kommunikation och co-location.

Konkurrens mellan befintliga aktörer

- Flertalet aktörer på marknaden har likvärdiga produkter och tjänster men med olika erbjudanden vilket gör att förhandlingsläget är relativt svagt.
- Konkurrensförmågan handlar om att effektivisera sina produkter och innovera nya tillämpningsområden.

Visionen

AC-Net vill höja användandet av regionnätet genom att vara en möjliggörare för stadsnät, kommuner och Regionen.

”För ett livskraftigt och sammankopplat Västerbotten”

Fokusområden

För att leda bolaget i rätt riktning har verksamheten delats in i fyra fokusområden.

1. Förädla befintlig affär
2. Rådighet
3. Tjänsteportföljen
4. Kommunikation

Samtliga områden har identifierade verksamheter med mål och mätetal.

Förädla befintlig affär

- Fortsätta utveckla befintlig affär och generera intäkter till de lokal stadsnäten genom att bedriva återförsäljning av stadsnätens produkter och tjänster till större operatörer.
- Utöka användandet av Cesar som verktyg.
- Samverka med stadsnäten i Västerbotten.

Tillgängliggöra region- och stadsnät

- Utveckla användandet av Cesar

Co-location

- Tillgängliggöra inplaceringsyta

Tillväxt

- Verka för ramavtal med nationella aktörer
- Fler affärer genom att sälja
  - Våglängd
  - Kapacitet
  - Svartfiber
  - Co-location

Rådighet

- Säkerställa regionnätets drift- och skyddsäkerhet genom systematisk arbete och samverkan.
- Verka för enighet och att produkter och tjänster standardiseras bland länets stadsnät.
- Säkra tillförlitligheten och motståndskraften i regionnätets tillhandahållna funktioner och leveranser.

Drift och underhåll

- Implementera ny NOC
- Utreda och besluta om ny lösning fältservice
- Process- och nätförbättringar

Säkerhet

- Säkerhetsanalys
- Stadsnätens driftsäkerhet

Tjänsteportföljen

- Stödja stadsnäten inom affärsutveckling för att möta utmaningar och ökad konkurrens.
- Bidra till att utveckla stadsnätens tjänsteporfölj med nya intäktsströmmar.
- Verka för digital utveckling som bygger morgondagens samhälle inom Västerbotten.

Projekt

- Driva eller delta i utvecklingsprojekt

Nya tjänster/produkter

- Testa/prova nya tjänster eller produkter

Nya tjänsteleverantörer

- Införa nya tjänstetyper

Kommunikation

- Driva utvecklingsforum med Region Västerbotten för nyttjande av det regionala nätet.
- Driva stadsnättnätverket inom Västerbotten.
- Informationsspridning om det Regionala nätet och dess värde samt omvärldsbevakning.
- Bearbeta större operatörer.
- Delta på branschgemesamma sammankomster.

Marknadsföring

- Marknadsföra utvecklingsprojekt gentemot länets kommuner och Region Västerbotten.

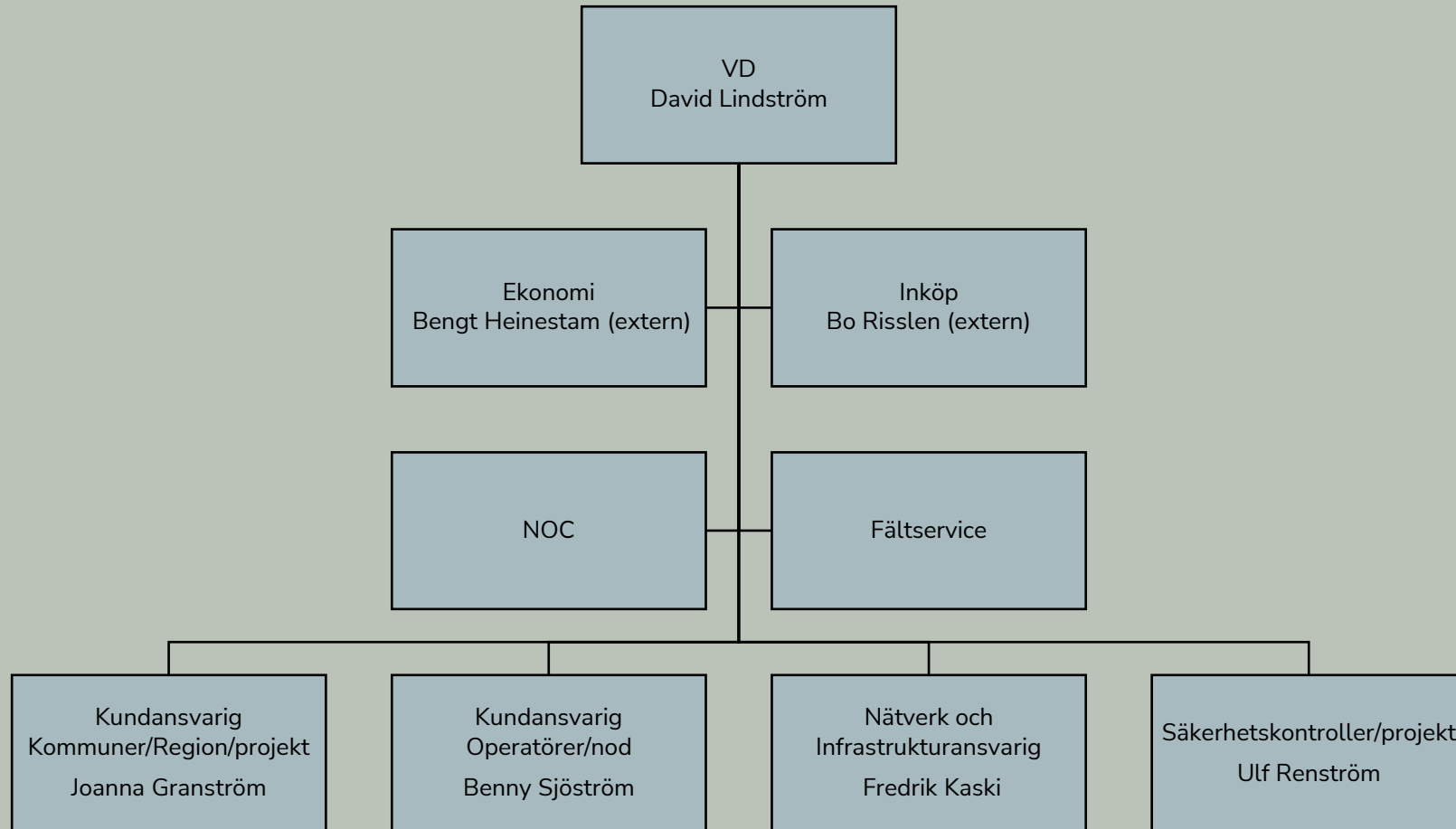
Event

- Delta på branschevent

Marknadsnärvaro/Kundmöten

- Större kundmöten per år
- Arrangera nätverksträffar för stadsnäten i Västerbotten
- Arrangera utvecklingsforum för nyttjande av regionnätet

Organisation

Mål

Fokusområde	Verksamhet	Mätvärden	Mål	
Förälda bef. affär	<u>Tillgängliggöra region- och stadsnät</u> Utveckla användandet av Cesar	Antal offerter i Cesar Antal köp och sälj ordrar i Cesar	70 st 15 st	
	<u>Co-location</u> Utöka eller frigöra yta till inplacering	Antal nya tillgängliga skåp	4 st	
	<u>Tillväxt</u> Affärer	Antal avtal Avtalad bruttovinst Avtalat månatligt ordervärde Avtalade engångsavgifter	20 st 36% 100 000 kr 50 000 kr	
	Rådighet	<u>Drift och underhåll</u> Implementera ny NOC-lösning Utreda och besluta om ny lösning för fältservice Process- och Nätförbättringar	Ny NOC implementerad 30/6:e Ny fältservicelösning bestludad under 2022 Tillgänglighet core- och distributionsnät Antal felärenden Antal ärenden som överskrider SLA	30-jun 30-jun 99,9% <250 st <25 st
		<u>Säkerhet</u> Säkerhetsanalys Stadsnätens driftsäkerhet	Reviderad och genomlyst Antal genomgångna stadsnät	31-dec 6 st
		Tjänsteportföljen	<u>Projekt</u> Driva eller delta i utvecklingsprojekt	Antal projekt
<u>Nya tjänster/produkter</u> Testa/prova nya tjänster/produkter			Antal nya tjänster	2 st
<u>Nya tjänsteleverantörer</u> Införa nya tjänster			Antal nya kunder/tjänsteleverantörer	2 st
Kommunikation	<u>Marknadsföring</u> Marknadsföra utvecklingsprojekt till länets kommuner och Region Västerbotten	Antal publikationer i olika medier	4 st	
	<u>Event</u> Delta på branschevent	Deltagande på event	2 st	
	<u>Kundmöten</u> Större kundmöten	Antal per kund och år	1 st	
	Arrangera nätverksträffar bland stadsnät	Antal nätverksträffar	2 st	
	Arrangera utvecklingsforum för nyttjande av regionnätet	Antal utvecklingsforumsträffar	2 st	

AC-Net Externservice AB
Kaserngatan 2 (vån 3)
903 47 Umeå

Årsredovisning
för
AC-Net Externservice AB
556538-4095

Räkenskapsåret
2022

Byrå: Heinstams Bolagstjänst AB
Telefon: 090-70 41 90

Styrelsen och verkställande direktören för AC-Net Externservice AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

AC-Net Externservice AB erbjuder i samarbete med länets kommunala stadsnät, ett konkurrens- och leverantörsneutralt fiberoptiskt nät med kapacitetstjänster till näringslivet. AC-Net ingår också i samarbeten med andra aktörer som erbjuder förbindelser och kapacitetstjänster Sverige och delar av Norden samt Europa.

Bolagets primära inriktning är att sälja transmissionsprodukter och co-location till definierade målgrupper med fokus på nationella telekomoperatörer, energibolag, myndigheter och offentligt ägd verksamhet samt företag och koncerner med verksamhet på flera orter i länet.

AC-Net Externservice AB strävar efter att tillhanda hålla en produktportfölj baserat på specifikationer ifrån branschorganisationen Svenska Stadsnätsförenings tjänst Cesar 2.

Vidare ska AC-Net Externservice AB stimulera den regionala utvecklingen genom att sänka etableringströsklar för operatörer och tjänsteleverantörer som vill nå ut till hushåll och företag i Västerbottens län.

Bolaget ägs av:

Region Västerbotten	66 300 aktier
Skellefteå Kraft AB	26 650 aktier
Umeå Energi UmeNet AB	26 650 aktier
Företagarna Västerbotten Service AB	10 400 aktier

Företaget har sitt säte i Umeå.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har bolaget genomfört en upphandling av NOC-tjänst, tänkt att ersätta det befintliga driftuppdragsavtalet som löper ut sommaren 2023. En tjänst som även möjliggör en högre grad av samverkan mellan länets stadsnät och AC-Net. Lycksele samt Storumans stadsnät är först ut att besluta sig för att ansluta sig till denna gemensamma NOC funktion och under andra halvan av året har samverkan om NOC beretts och planerats för att skapa så bra förutsättningar som möjligt till en bra uppstart.

I syfte att öka kontroll och kvalitet i supportärenden samt leveranser har AC-Net infört ärendehanteringssystemet ServiceDesk, som också blir en del i den ökade samverkan inom länet då systemet bidrar och underlättar till att uppnå en gemensam NOC-funktion. Vidare har bolaget börjat använda ett CRM-verktyg vid namn Lime. Verktyget underlättar den interna transparensen inom AC-Net om affärsdialoger men även uppföljning av försäljningsläget.

I takt med att bolagets omvärld förändras har ägarna utrett och beslutat om bolagets framtida konstruktion och landat i en förändrad ägarbild samt förberedelse av fusion av de två AC-Net bolagen, AC-Net Internservice AB och AC-Net Externservice AB.

Bolaget har huvudsakligen arbetat med aktiviteter inom fyra verksamhetsområden:

1. Förädla befintlig affär

Målsättning:

Bolaget ska fortsätta utveckla sina befintliga affärer och generera intäkter till de lokala stadsnäten.

Samverkan med de närliggande regionnäten behöver utvecklas. Försäljning bedrivs genom bearbetning av större operatörer.

Utfall

Flertalet större svartfiberaffärer har genomförts och involverat stadsnät samt kommuner. Det bakomliggande behovet till dessa svartfiberaffärer är de nationella operatörernas utbyggnad av 5G-teckning.

Användandet av säljverktygsapplikationen Cesar2 har ökat och vi kan se både fler förfrågningar och affärer jämfört med tidigare år.

Bearbetning av större operatörer har genomförts genom uppsökande verksamhet men även tillsammans med övriga regionala klusternät, som under året utvecklat sitt samarbete genom att enas om ambitioner och förhållningssätt i hur vi ökar användandet av fiberinfrastrukturen i Sverige. Detta genom två skarpa affärsprojekt och de kan komma att påverka samtliga stadsnät i Västerbotten.

2. Rådighet

Målsättning:

AC-Net samordnar stadsnäten inom regionen och bistår som resurs inom lämpliga kompetensområden.

Förhöjda krav och förväntningar innebär nya behov vad gäller drift och service av regionnätet och de kommunala stadsnäten.

Kvalité och kontroll i regionnätet är en viktig framgångsfaktor. Tillsammans med, en bland länets stadsnät, gemensam långsiktig målbild.

Utfall

AC-Net har tillsammans med utvalda stadsnät i Västerbotten samt assistans ifrån IT Norrbotten genomfört en upphandling av ny NOC-leverantör och driftleverantör. Avtalet möjliggör en högre grad av samarbete mellan stadsnäten och regionnätet i länet.

Svenska stadsnätsföreningen har tillsammans med PTS och MSB startat projektet ”Motståndskraft och uthållighet”. Syftet med projektet är att höja stadsnätens beredskap och handlingsförmåga i händelse av kris eller krig. AC-Net har inom ramen för projektet anmält sig som Beredskapssamordnare och samtidigt säkerställt att felsöknings- och driftsutrustning levereras till stadsnäten i Västerbotten. UmeNet och Skellefteåkraft fibernät har samtidigt gjort egna beställningar på felsökning- och driftsutrustning. Det medför att vi inom Västerbotten höjt vår förmåga till motståndskraft och uthållighet. Arbetet inom området kommer fortskrida de kommande åren med ytterligare aktiviteter så som till exempel utbildningar.

Arbetet med drift- och säkerhetsanalyser har under året fortlöpt och kan summeras med att samtliga risk och sårbarhetsanalyser för bolagets noder och inplaceringar är genomförda. Vidare är processer och rutiner genomgångna internt samt med leverantörer. Kontinuitetsplanen tillsammans med verksamhetsbeskrivningen är färdigställd vilket innebär att underlagen till att genomföra den slutgiltiga analysen på drift och säkerhetsskydd är sammanställda.

Assistansen till att hjälpa stadsnät i Västerbotten att genomlysna drift- och säkerhetsanalyser har ej slutförts med anledning av att det ansetts naturligt och kunskapsbyggande att först genomföra AC-Nets egna analyser.

Under året har även bolaget rekryterat en teknikresurs med syftet att återta teknisk kontroll och samtidigt bli mindre sårbar. Vidare har AC-Net rekryterat en säkerhetsansvarig.

3. Tjänsteportföljen

Målsättning:

Bolaget stödjer stadsnäten inom affärsutveckling för att möta utmaningar och en ökad konkurrens.

AC-Net bidrar till att utveckla stadsnätens tjänsteportfölj och verkar för digital utveckling.

Utfall

Projektet LoRa har under året fokuserat på att beställa och montera teknisk IoT-utrustning inför kommande workshops, som under år 2023 är tänkt att hållas hos involverade kommuner. Workshoparna med IoT-utrustningen avser generera uppslag och konkreta tjänstetillämpningar som underlättar samt effektiviserar kommunernas samhällsuppdrag inom tillämpliga områden.

Användandet av säljapplikationsverktyget Cesar2 har inte bara ökat jämfört med tidigare år utan också bidragit till samsyn kring standardiserade produkter och tjänster.

4. Kommunikation

Målsättning:

Påverkansarbete för att belysa regionnätets betydelse som möjliggörare till att bygga morgondagens samhälle.

AC-Net ska marknadsföra regionen och dess stadsnät som ”en” marknad med möjligheter för tjänsteleverantörer.

Utfall

Under året har en ny hemsida och färgprofil arbetats fram med syfte att lyfta ett för tiden ändamålsenligt kommunikationsbudskap om vilka värden AC-Net bidrar till att skapa, ”För ett livskraftigt sammankopplat Västerbotten”. Likväl har ett omtag gjorts om hur bolaget önskar kommunicera i sociala nätverk likt LinkedIn.

Framtid

Bolaget förutspår ett ökat fokus på drift och säkerhet. Så väl hos myndigheter som hos operatörer. Det kommer medföra att AC-Net tillsammans med stadsnäten i regionen behöver höja sin beredskap och handlingsförmåga i händelse av kris eller krig. Samtidigt behöver proaktivitet förespråkas inom drift och säkerhet. Samarbetet mellan stadsnäten har redan startat och det kommande året kommer till mångt och mycket handla om att realisera en för Lycksele och Storumans gemensamma drift och NOC med AC-Net. Vidare kommer AC-Net behöva fokusera på kommande tids beredskapssamordning i enlighet

med Svenska stadsnätets föreningens projekt Motståndskraft och uthållighet.

Beträffande affärer förutspår bolaget fler och större nationella affärer med både operatörer och myndigheter. Budskapet från dessa större aktörer är att de regionala klusterneten blir språkrören för stadsnäten med anledning av att det annars blir alldeles för många parter för operatörerna och myndigheterna att hålla reda på.

Måluppfyllelse

Med utgångspunkt från årets måluppfyllelse är styrelsen nöjd med vad verksamheten presterat 2022.

Styrelsen

Mats Berggren (ordförande)

Rickard Carstedt

Anders V Pettersson

Jonas Nordin

Jens Wennberg

Styrelsen har under året haft sex antal protokollförda sammanträden

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	19 049	22 698	26 079	26 274	21 418
Resultat efter finansiella poster	981	1 723	1 287	254	380
Balansomslutning	25 022	21 884	30 568	21 591	22 240
Soliditet (%)	58,7	63,6	41,0	53,4	51,0

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	1 000 000	91 000	9 599 823	1 390 548	12 081 371
Disposition enligt beslut av årsstämman:					
Balanseras i ny räkning			1 390 548	-1 390 548	0
Årets resultat				691 215	691 215
Belopp vid årets utgång	1 000 000	91 000	10 990 371	691 215	12 772 586

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	10 990 370
årets vinst	691 215
	11 681 585
disponeras så att i ny räkning överföres	11 681 585
	11 681 585

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resulträkning	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Nettoomsättning		19 048 757	22 697 652
Övriga rörelseintäkter		66 328	63 702
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		19 115 085	22 761 354
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader	2	-14 347 225	-18 124 854
Personalkostnader	3	-3 620 403	-3 082 555
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-597 835	-407 161
Summa rörelsekostnader		-18 565 463	-21 614 570
Rörelseresultat		549 622	1 146 784
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		431 178	603 904
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-28 114
Summa finansiella poster		431 178	575 790
Resultat efter finansiella poster		980 800	1 722 574
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfonder		-189 300	-102 910
Förändring av överavskrivningar		87 632	129 516
Summa bokslutsdispositioner		-101 668	26 606
Resultat före skatt		879 132	1 749 180
Skatter			
Skatt på årets resultat		-187 917	-358 632
Årets resultat		691 215	1 390 548

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter	4	378 890	0
Summa immateriella anläggningstillgångar		378 890	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	5	1 544 923	1 468 807
Summa materiella anläggningstillgångar		1 544 923	1 468 807
Summa anläggningstillgångar		1 923 813	1 468 807
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		509 085	2 652 001
Övriga fordringar		610 521	363 171
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		5 093 534	3 529 523
Summa kortfristiga fordringar		6 213 140	6 544 695
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar		9 883 483	10 839 823
Summa kortfristiga placeringar		9 883 483	10 839 823
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		7 001 878	3 030 203
Summa kassa och bank		7 001 878	3 030 203
Summa omsättningstillgångar		23 098 501	20 414 721
SUMMA TILLGÅNGAR		25 022 314	21 883 528

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		1 000 000	1 000 000
Reservfond		91 000	91 000
Summa bundet eget kapital		1 091 000	1 091 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		10 990 370	9 599 822
Årets resultat		691 215	1 390 548
Summa fritt eget kapital		11 681 585	10 990 370
Summa eget kapital		12 772 585	12 081 370
Obeskattade reserver			
	6		
Periodiseringsfonder		1 678 521	1 489 221
Ackumulerade överavskrivningar		733 338	820 970
Summa obeskattade reserver		2 411 859	2 310 191
Långfristiga skulder			
Övriga skulder		4 000	4 000
Summa långfristiga skulder		4 000	4 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		916 717	1 282 218
Skatteskulder		94 865	90 975
Övriga skulder		557 274	477 361
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		8 265 014	5 637 413
Summa kortfristiga skulder		9 833 870	7 487 967
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		25 022 314	21 883 528

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Koncessioner, patent, licenser, varumärken	3 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3-5 år
Inventarier, verktyg och installationer	5-10 år

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Övriga externa kostnader

	2022	2021
Underhåll regionala nätet	4 769 018	4 536 751
Förmedlingskostnader anslutning kund	6 763 858	6 735 679
Köp av tjänst	380 784	982 606
Övriga externa kostnader	2 433 565	2 359 444
Redovisade projektmedel	0	3 510 373
	14 347 225	18 124 853

Not 3 Medelantalet anställda

	2022	2021
Medelantalet anställda	4	3

Not 4 Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

	2022-12-31	2021-12-31
Inköp	409 210	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	409 210	0
Årets avskrivningar	-30 320	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 320	0
Utgående redovisat värde	378 890	0

Not 5 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 687 889	4 146 315
Inköp	643 631	541 574
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 331 520	4 687 889
Ingående avskrivningar	-3 219 082	-2 811 921
Årets avskrivningar	-567 515	-407 161
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 786 597	-3 219 082
Utgående redovisat värde	1 544 923	1 468 807

Not 6 Obeskattade reserver

	2022-12-31	2021-12-31
Periodiseringsfond 2016	0	114 779
Periodiseringsfond 2017	136 788	136 788
Periodiseringsfond 2018	39 281	39 281
Periodiseringsfond 2019	99 571	99 571
Periodiseringsfond 2020	482 892	482 892
Periodiseringsfond 2021	615 910	615 910
Periodiseringsfond 2022	304 079	0
Ack överavskrivningar	733 338	820 970
	2 411 859	2 310 191
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	496 843	475 899
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	1 534	1 428

Umeå / 2023 - Det datum som framgår av nedanstående elektroniska underskrifter.

Mats Berggren
Ordförande

Anders Pettersson

Jens Wennberg

Jonas Nordin

Rickard Carstedt

David Lindström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats / 2023 - Det datum som framgår av nedanstående elektroniska underskrifter.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Lars Ekman
Auktoriserad revisor

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:

